

Η ΣΠΑΡΤΗ



Γ. Ν. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

Η Σπάρτη



- Οι Δωριείς, μετά την κάθοδό τους από την Πίνδο εγκαταστάθηκαν σε δύο περιοχές: τη Δυτική Φωκίδα (Δωρίδα) και τη Λακωνία
- Οι Δωριείς της Λακωνίας είχαν ως κέντρο τη Σπάρτη
- Ήρθαν σε σύγκρουση με τους κατοίκους του **Άργους** για την περιοχή της Θυρέας
- Πολέμησαν και υποδούλωσαν για αρκετές δεκαετίες τους γείτονές τους **Μεσσήνιους**
- Το Κράτος τους είχε περιορισμένο εμπόριο και γενικότερα σχέσεις με τα άλλα Ελληνικά κράτη



Άργος

Θυρέα

Μεσσήνη

Σπάρτη

LE TERRITOIRE LACÉDÉMONIEN

- SPARTE cité souveraine
- Gytheion cité périèque
- frontière de l'Etat lacédémonien
- - - limites hypothétiques du territoire de Sparte

Κοινωνικές Τάξεις



- Σπαρτιάτες: Κάτοχοι γης που ασχολούνταν με τα πολιτικά και την άσκηση για τον πόλεμο
- Περίοικοι: Κάτοικοι χωριών και κωμοπόλεων γύρω από τη Σπάρτη, που ασχολούνταν με το εμπόριο
- Είλωτες: Οι παλιοί κάτοικοι της περιοχής, που υποδουλώθηκαν από τους Σπαρτιάτες κι έγιναν δούλοι. Ασχολούνταν με την καλλιέργεια των κτημάτων των Σπαρτιατών. Οι Σπαρτιάτες φοβούνταν πάντα μια εξέγερσή τους, γιατί ήταν περισσότεροι

Σπαρτιατικό αγγείο με παράσταση την αναχώρηση δύο πολεμιστών για τον πόλεμο



Πολιτικοί θεσμοί



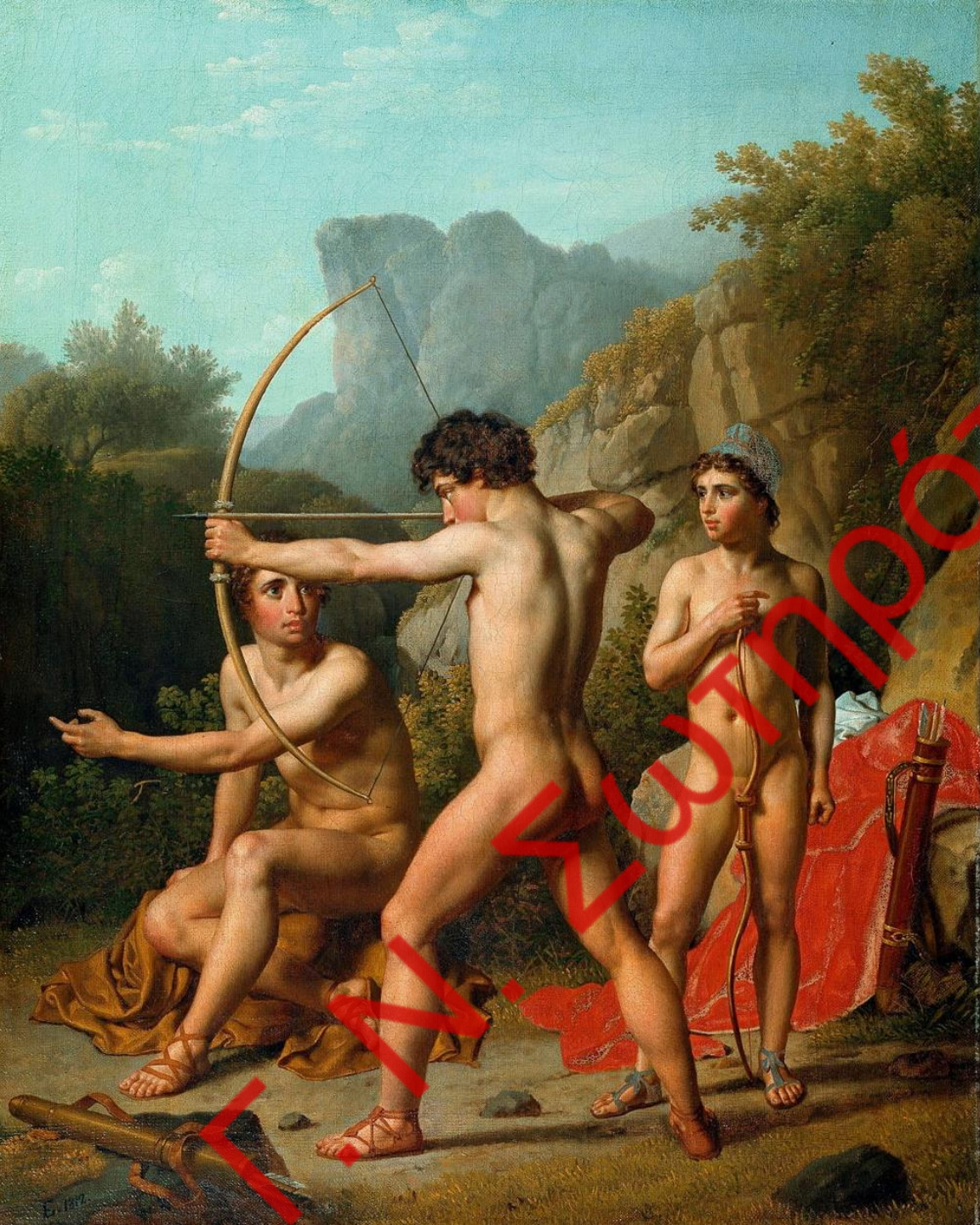
- **Βασιλείς**: Δύο, οι οποίοι είχαν ως αρμοδιότητα την ηγεσία του στρατού και την οργάνωση των θρησκευτικών θεμάτων.
- **Πέντε Έφοροι**: Οι ουσιαστικοί κυβερνήτες της Σπάρτης, υπεύθυνοι για την άμυνα και τις σχέσεις με τα άλλα κράτη
- **Γερουσία**: 28 άτομα άνω των 60 ετών, τα οποία προετοίμαζαν τα θέματα που θα συζητούσε η Απέλλα
- **Απέλλα**: Λαϊκή Συνέλευση, στην οποία συμμετείχαν όλοι οι Σπαρτιάτες άνω των 30 ετών.



Αγωγή των νέων



- Τα παιδιά, από 7 ετών και άνω, αναλάμβανε η πόλη
- Ζούσαν όλα μαζί, σε ομάδες, με στερήσεις και άσκηση
- Διδάσκονταν ανάγνωση, μουσική και χορό
- Τα κορίτσια ανατρέφονταν με ανάλογο τρόπο, για να μπορέσουν να αποκτήσουν γερό σώμα και να γίνουν ηθικές και άξιες μητέρες
- Οι γυναίκες στη Σπάρτη δεν είχαν τους περιορισμούς που είχαν οι γυναίκες της Αθήνας παρόλο που η Αθήνα ήταν πιο δημοκρατική πόλη από τη Σπάρτη



**«Τρία νεαρά παιδιά
της Σπάρτης
ασκούνται στην
τοξοβολία»**

**Πίνακας του
Christoffer Wilhelm
Eckersberg
(1783–1853)**

«Νεαροί Σπαρτιάτες ασκούνται»,
Πίνακας του Edgar Degas (1834–1917)





«Εκπαίδευση στη Σπάρτη»,
Πίνακας του Cesare Mussini (1804-1879)

Παραλειπόμενα



- Λέγεται ότι τους σκληρούς νόμους για τη διαβίωση των Σπαρτιατών δημιούργησε ο **Λυκούργος**, ο οποίος έφυγε από τη Σπάρτη αμέσως μετά για να μην τον πιάσουν οι συμπατριώτες του να τους αλλάξει. Δεν επέστρεψε ποτέ.
- Οι νεαροί Σπαρτιάτες εκπαιδεύονταν στις όχθες του **ποταμού Ευρώτα**, γυμνοί και τρέφονταν με ένα άνοστο φαγητό, τον μέλανα ζωμό (μαύρο ζουμί)
- Λέγεται πως οι Σπαρτιάτες πετούσαν κάθε άρρωστο ή καχεκτικό μωρό σε ένα βάραθρο, τον **Καιάδα**. Οι σύγχρονοι ιστορικοί θεωρούν ότι αυτό είναι μύθος και δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα.

Ο Λυκούργος συμβουλεύεται την Πυθία
Πίνακας του Eugène Delacroix (1798–1863)





**«Η Λακεδαιμόνισσα»,
Πίνακας του Louis Jean
François Lagrenée (1725–1805)**

Η Σπαρτιάτισσα μάνα, όταν ο γιός της έφευγε για τον πόλεμο του έδινε την ασπίδα του λέγοντας «ἢ τάν ἢ ἐπὶ τᾶς», δηλαδή ή θα επιστρέψεις με αυτή (νικητής) ή πάνω σε αυτή (νεκρός). Γιατί η ασπίδα ήταν βαριά κι όταν ένα πολεμιστής το έβαζε στα πόδια την πετούσε για να μην τον επιβαρύνει στη φυγή. Αυτός ονομαζόταν ατιμωτικά «ρίψασπης» (=αυτός που πέταξε την ασπίδα)

Το συγκεκριμένο μάθημα βρίσκεται στις σελ. 46-47 του σχολικού βιβλίου



Δανειστήκαμε το οπτικό υλικό από:

- Βικιπαίδεια
- tovima.gr
- artuk.org
- eclecticlight.co
- pikist.com